

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Brno, Soukenická 8

Soukenická 8/561, 602 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 107 353

Zřizovatel: Město Brno – městská část Brno – střed, Dominikánská 2, 601 69 Brno

Školský úřad Brno – město, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. prosince 2000

Čj.	122 567/00 - 11087
Signatura	ol2au107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je umístěná v činžovním domě, v centru města. Má krásnou a velkou zahradu, jež připomíná park. Původně byla dvoutrídňá, v současné době je jednotřídňá. Ve třídě jsou umístěny děti od dvou do sedmi let. MŠ uplatňuje vzdělávací program, který je orientován na rozvoj prosociálního chování dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

MŠ si vytváří svébytné měsíční plány vzdělávací činnosti. Čerpá při tom z publikací Ch. A. Smitha "Třída plná pohody" (Portál 1993), starších metodik zpracovaných k jednotlivým výchovným složkám a z příručky pro křesťanskou výchovu "Sedmikrásek". Cíle vzdělávání preferují osobnostní rozvoj a odpovídají současným pedagogickým trendům. Vyhovují pojetí, které si škola vytkla ve své koncepci. Zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti. Plány jsou funkční, s jasně rozlišenými pedagogickými pojmy a pomáhají zřetelněji strukturovat vzdělávací proces. Vzhledem k potřebným individuálním předpokladům některých dětí však nejsou diferencovány.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti měly nadprůměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personálně je činnost MŠ zajištěna velmi dobře. Učitelky mají odbornou a pedagogickou způsobilost, ředitelka dokonce odpovídající vysokoškolské vzdělání.

Škola, jako jednotřídňá, disponuje v současné době dostatečným množstvím prostoru. Její vybavení nábytkem, didaktickými pomůckami a hračkami je spíše zastaralé, ale funkční a realizaci vzdělávacího programu umožňuje.

Uspořádání činností v průběhu dne většinou odpovídalo psychohygienickým požadavkům, pouze individuální potřeba spánku a odpočinku dětí nebyla zohledněna. MŠ vytváří podmínky pro děti s vývojovými zvláštnostmi, respektuje jejich schopnost koncentrace a dává jim možnost volby mezi individuální a skupinovou činností. Pro pohybové a rekreační vyžití nabízí velkou, vhodně umístěnou školní zahradu s přirozeným přírodním porostem. Pitný režim škola zajišťuje, ale návyk pití zatím nemají děti vytvořen.

Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Přičemž personální a psychohygienické měly velmi dobrou úroveň a materiální jen průměrnou.

Spontánní a řízené činnosti

Byly sledovány a hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, komunikace a interakce vzdělávací činnosti.

Zvolené metody a formy vzdělávacích činností odpovídaly složení skupiny dětí a jejich věkovým zvláštnostem. Učitelky při tom respektovaly zásadu přiměřenosti a náročnosti. Většinou nechávaly dětem dostatek prostoru pro sebeuplatnění a spoluúčast, kterou cílevědomě rozvíjely. Ne vždy se jim dařilo navozovat učební příležitosti přirozeně a vhodně využít náhodně vzniklých situací k učení. Děti se zmocňovaly nabízených činností při spontánních i řízených aktivitách převážně aktivně a prožívaly je s kladným citovým zaujetím. Měly dostatečnou zásobu představ, které při činnostech uplatňovaly. Projevovaly přiměřenou schopnost spolupracovat a dělit se o zážitky. Rozvoji sociálního učení a vytváření žádoucích prosociálních postojů a vztahů věnovaly učitelky systematickou a promyšlenou péči. Denně zařazovaly tzv. "ranní kruhy", v nichž se věnovaly přiměřeným etickým tématům a posilování sounáležitosti dětí se skupinou. Učitelky pouze nezareagovaly pružně na změnu podmínek, které aktuálně vznikly onemocněním dětí a jejich počet se náhle snížil. Zbytečně setrvaly u organizace řízených vzdělávacích činností v zavedeném režimu, který neumožňoval přirozené přecházení mezi spontánními a řízenými aktivitami a do jisté míry i omezoval samostatnost dětí. Na přípravě stolování, včetně jeho kulturního prostředí, se děti také neměly příležitost odpovídajícím způsobem podílet. Vytváření návyku správného držení těla, jakož i dovednosti utřít si ruce do sucha po umývání, nevěnovaly učitelky potřebnou pozornost.

Motivace a hodnocení využívané při vzdělávacích činnostech byly účinné. Z reakcí dětí bylo zřejmé, že si hrály i pracovaly s chutí, zájmem a radostí. Učitelky v nich pěstovaly potřebnou sebedůvěru a dlouhodobě vedly k sebehodnocení i pozitivnímu vzájemnému hodnocení. Oceňovaly pokrok a snahu dětí. Jen při upevňování dosud získaných dovedností a poznatků nebyly dost důsledné. K poznávání dětí si stanovily vhodná kritéria a vedly o nich výstižné záznamy. K dalšímu, zejména individuálnímu vzdělávacímu působení je však nevyužívaly systematicky.

Positivní komunikací a interakcí se učitelkám dařilo vytvořit prostředí, v němž se děti cítily dobře a bezpečně. Chovaly se k sobě hezky, ohleduplně a s pochopením pro mladší kamarády. Vztahy mezi nimi byly velmi pěkné. Z postojů učitelek bylo zřejmé, že většinou respektovaly osobnosti dětí. Ty k nim přistupovaly s důvěrou. V řízených činnostech se učitelky mnohdy zbytečně obracely na všechny děti najednou a tak rozvíjely jejich aktivní slovník jen omezeně.

Hodnocení ve sledovaných jevech (organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) v rámci řízených i spontánních činností byla velmi dobrá. Výjimku tvořilo jen průměrné ohodnocení metod, forem a organizace v řízených činnostech.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celková kvalita vzdělávací činnosti školy byla nadprůměrná. V celkovém hodnocení podmínek, plánování a průběhu vzdělávacích činností řízených i spontánních výrazně převládala pozitivní zjištění nad negativními. Pouze dva dílčí jevy (úroveň materiálních podmínek a organizace, metody a formy u řízených činností) byly hodnoceny průměrně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Byly sledovány a hodnoceny tyto činnosti : plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Koncepce MŠ preferuje sociální rozvoj dětí. Odráží současné tendence v předškolní pedagogice a potřeby společnosti. Má jasně formulovaná východiska a úkoly. Dlouhodobé záměry nemá rozpracovány do střednědobých cílů, pouze do krátkodobých v ročním plánu a uvádí prostředky k jejich zajištění. Plán je stručný, jasný a funkční. Navazuje na koncepční cíle, včetně propojenosti jeho dílčích částí.

Ředitelka zpracovala pravidla provozu MŠ pro rodiče v řádu mateřské školy vstřícným způsobem a v intencích koncepčních záměrů. V dalším řádu vymezila kompetence a povinnosti pracovníkům, ale jejich práva neuvedla. Pružně a s rozmyslem reagovala na změnu podmínek školy (úbytek dětí) a průběžně hledá únosná řešení. Vnitřní i vnější informační systém je funkční. Odpovídá velikosti MŠ a spočívá především ve vzájemném a neformálním předávání informací prostřednictvím osobních kontaktů. Škola poskytuje kompetentně i poradenskou službu, pokud o ní rodiče projeví zájem. Spolupracuje přitom s odborníky (psycholog, logoped). K nabídce zájmových aktivit přistupuje sice střízlivě, ale zprostředkovává a organizačně se podílí na bruslení dětí, což se bez spolupráce s odborným lékařem jeví jako problematické. Není příliš aktivní v prezentaci MŠ a získávání rodičovské veřejnosti pro větší spolupráci, kromě nemnoha běžných akcí, které pro ni pořádá. I když pronajímá o víkendu prostory školy rodičům s dětmi Sboru církve bratrské v Brně, nějak významněji s ní svoji činnost nepropojuje.

Ředitelka vede a motivuje své spolupracovnice citlivě a velmi ohleduplně. Staví na jejich přednostech. Podněcuje je k dalšímu vzdělávání, které plánuje a systematicky sleduje. Orientuje je převážně na praxi, méně již k získání nadhledu a obecně širšímu rozhledu v předškolním vzdělávání.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy je kvalitní a plní svoji funkci. Zaměřuje se na získávání zpětné vazby o naplňování koncepčních cílů MŠ. Sleduje a analyzuje podstatné jevy pedagogické činnosti a poskytuje odbornou a metodickou pomoc. Ne vždy ale dost důsledně dbá na realizaci získaných poznatků pro další práci.

Povinnou dokumentaci školy ředitelka vede v souladu § 45 b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Zjištěné drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Všechny sledované jevy (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy) měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

V řízení byla zaznamenána výrazná převaha pozitiv nad negativy. Jeho kvalita je tedy velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení k 25. 3. 1996, č.j. BMMS 119/96-S-02
- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení k 1. 2. 2000, č.j. BM0001/110
- Výkaz o MŠ ke 30. 9. 2000
- Výjimka z počtu dětí na třídu
- Koncepce mateřské školy Soukenická 8, Brno
- Roční plán mateřské školy Soukenická 8 na školní rok 2000/2001
- Řád mateřské školy
- Vnitřní řád mateřské školy
- Uspořádání dne v mateřské škole
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Zápisy z hospitací ředitelky školy
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000
- Přehled výchovné práce
- Plány vzdělávací činnosti
- Záznamy o dětech
- Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Podkladová inspekční dokumentace MŠ
- Dotazníky pro rodiče
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 16. 9. 1996, č. j. O-12-02/9596 Še-19-392

ZÁVĚR

Kvalita práce školy byla celkově hodnocena jako nadprůměrná, neboť vzdělávací činnost i řízení MŠ měly velmi dobrou úroveň.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí využity efektivně.

Doporučení:

Vzhledem k poklesu dětské populace v dané lokalitě, ale dobrým předpokladům a výhodné poloze MŠ by bylo vhodné ve spolupráci se zřizovatelem vyvinout větší aktivitu a nabídnout další, příp. i netradiční služby pro rodiče.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	.Eliška Vencálková, v. r.....

V Brně dne 22. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:22. prosince 2000.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
PhDr. Helena Chytková	.PhDr. Helena Chytková, v. r...

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Brno	10. 1. 2001	122 569/00 - 11087
Zřizovatel MČ Brno-střed	10. 1. 2001	122 570/00 - 11087

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány